

Start a nevelésben

JÁTSSZ A GYEREKEDDEL!

*A szülői útmutatót
kiegészítő tevékenységek*

A "Start a nevelésben" projektet a World Vision Románia Alapítvány és az OMV Petrom Alapítvány hajtja végre.

Kedves szülő,

Mivel az együtt töltött minőségi idő hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekeddel egy harmonikus kapcsolatot alakítsatok ki, amelyben szeretetet, támogatást és megbecsülést érez, fontos, hogy a közös tevékenységekre időt szánjatok. Ezek a tevékenységek, akár szabadtéri játékok, akár olvasás, főzés, új hobbik felfedezése, nem csak a kapcsolatot erősítik javítják felejthetetlen emlékek által, hanem hozzájárulnak a gyerek kognitív, társadalmi és érzelmi képességeinek fejlődéséhez is.

Azokon a napokon, amikor nincsenek ötleteid hasznos és szórakoztató tevékenységekre, inspirációt nyerhetsz a JÁTSSZ A GYEREKEDDEL! füzetből, amelyet a nevelési szakértők fejlesztettek és javítottak a "Start a nevelésben" projekt keretében.

A "Jövőépítő iskolatáska" készletben rengeteg eszköz megtalálható: színek, gyurma, ceruzák, papírlapok, kifestők, játékok, stb. amelyek hasznosak lehetnek az alábbi ötletek megvalósításában.

„Start a nevelésben” Projekt

A szerzői jogok tulajdonosa a World Vision Románia Alapítvány és OMV Petrom Alapítvány..

A tartalmat kifejlesztette:

Daniela Stoicescu, nevelési szakértő

Szülői kézikönyv kitöltése

1. Színezés adott kód szerint: számok vagy betűk.

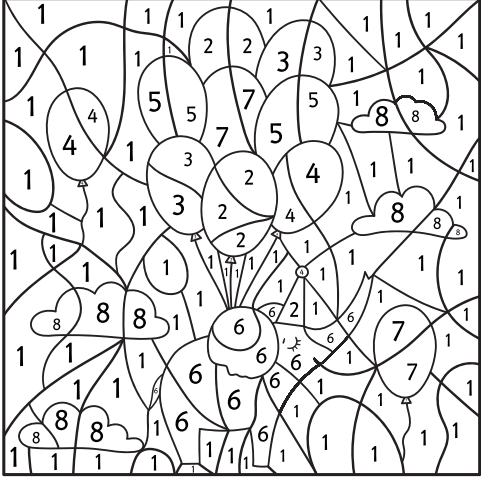
A részletekre osztott, kis vagy nagybetűvel, számmal megjelölt rajzok színező munkája nagyon értékes.

A gyermekek számos műveletet végeznek, amelyek fejlesztik a **gondolkodásukat**: felismerik és összekapcsolják (megjegyzik) a színeket, betűket vagy számokat. És ha ezek a rajzok kapcsolódnak az olvasott történetekhez, akkor érdekesebb lesz és **a tevékenység több értelmet nyer**.

Egy másik előnye, hogy a rajzolást különböző napokon lehet végezni (egy szín naponta), és így elkerülhető az unalom, különösen a 3 évesek körében, akik nem bírják sokáig a tevékenységeket. Készíthetsz te is lapokat a történetekben szereplő karakterekről, majd apró darabokra (nem nagyon aprókra!) szedheted őket és jelöld meg őket. A 3-nál nagyobb betűket és számokat 3 évnél idősebb gyermekeknél kell használni.

SZÍN SZÁM SZERINT

1	2	3	4
világoskék	rózsaszín	zöld	sárga
5	6	7	8
piros	kék	narancssárga	fehér

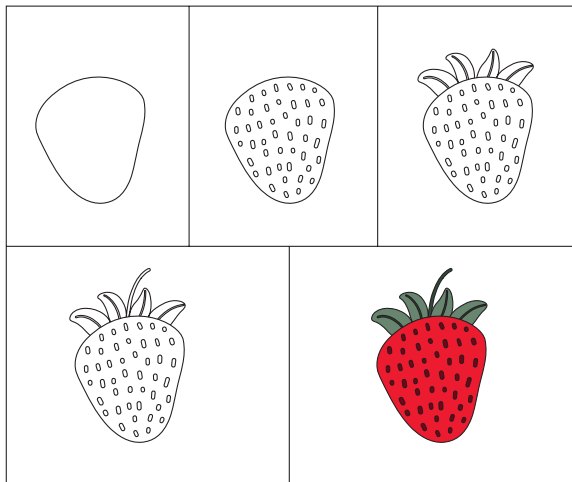

2. Rajzolás lépésről lépésre

A rajzolás **lépésről lépésre** nagyon népszerű, főleg azok a gyerekek körében, akik félénkek, és azt mondják: "Nem tudok rajzolni". És vannak a kíváncsiak, akik azt kérdezik: "Hogyan rajzolják a...?" vagy akik a felnőtt figyelmét akarják magukra felhívni, és azt mondják: "Anyu, apu, rajzolsz nekem egy kis csirkét (például)?"

A következőképpen kell eljárni:

- a. válassz egyszerűbb rajzformát, és bontsd egyszerű lépésekre; az optimális lépések száma 5-6 éves korig 4-6 lépés;
- b. a lapot négy vagy hat egyenlő részre lehet hajtogatni (vagy ceruzával vonalazni), mivel a kicsik nem ismerik a keretet, és gyorsan a közepére kezdenek rajzolni;
- c. rajzolj egy részt a bal felső kockába; a gyerek utánozva ismétlje meg;
- d. a 2. kockában ismételd meg az 1. kockában rajzolt részt, és adj hozzá még egy elemet; a gyerek ismétlje meg;
- e. a 3. kockában meg kell ismételni a 2. kockában szereplő rajtot, és hozzá kell adni még egy elemet; és így tovább, amíg a körvonalat befejezitek;
- f a kapott rajz véglegesen színezhető.

3.Kincsvadászat

A kincsvadászat egy természetben végezhető tevékenység, évszaktól függetlenül. A "kincsek" minden olyan tárgy, amelyekkel a gyerek útja során találkozik, miközben együtt sétáltak: kövek, faágak, vadvirágok, leesett levelek, magok, kagylók, csigahéjak, de lehetnek felhők, fatörzsek, madarak, rovarok, stb.

Minden kirándulásra magaddal vihetsz egy különböző alakú, újrahasznosított karton keretet (az érdeklődésének fenntartása érdekében) - **lásd az A, B példát.** A gyerek a keretet a földre teheti, és egy képet készíthet a felsorolt elemekből. Beszéljete arról, hogy mit ábrázol a kép. Végül lefényképezhetjük telefonon, és gyűjteményt készíthetünk a képekből, amit újra és újra megnézhetünk együtt. Figyelmeztessd a gyereket, hogy ne bántsa a természetett növényeket (pl. a kertben természetett virágokat) vagy az élő fákat. A már elhullott vagy sérült elemeket használjátok fel, ami tudatosságot és tiszteletet jelent környezet felé.

A

B

4. Építés a természetből származó anyagokból

A természetből származó anyagok segítségével, játékosan, készíthetünk különböző ábrákat, amelyek segítségével megerősíthetjük a gyerekek élőlényekről szerzett ismereteit.

Például, ha a gyermek figyelmesen megnézi a hangyákat vagy más állatokat, akkor képzelje el a testüket, mint az alábbi képeken, és a szülő megkérdezheti tőle: *Hány lába van egy hangyának? Melyik rovarnak van még hat lába? Mit csinál a hangya az antennákkal? Mire jók a süni tüskéi? stb.*

Az építkezés során csak azokat az elemeket használjuk, amelyek a környezetre való odafigyelést és a környezettudatosságot fejlesztik.

5. Formák körvonalazása

A kövek és a faágak nagyon hasznosak, **hogy a kéz apró izmait felkészítsük az írásra.**

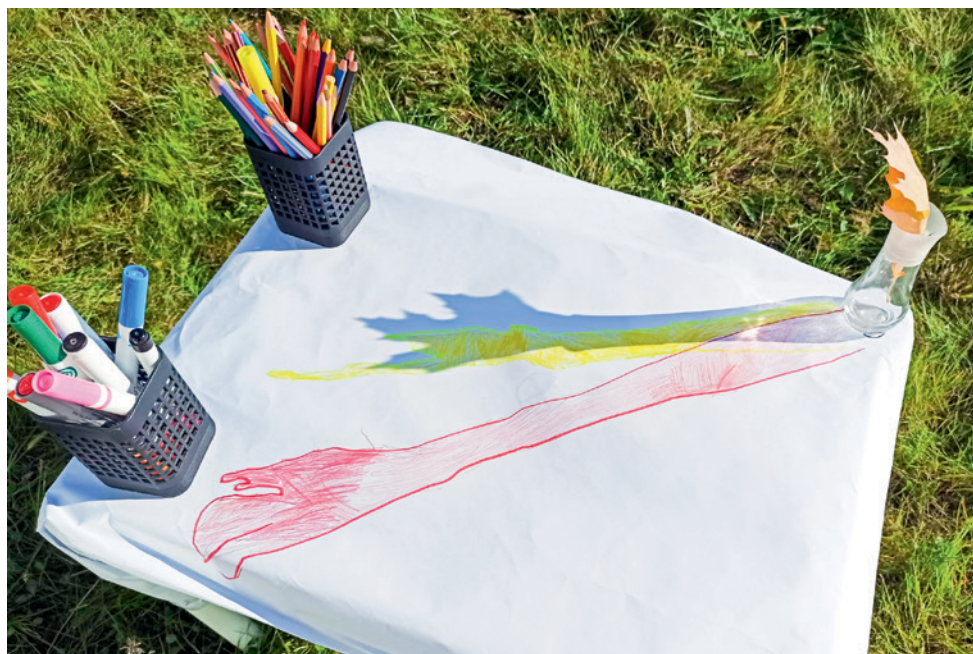
Tegyétek rá papírra, és rajzolja körbe színes ceruzákkal. Tegyük dobozban, majd a gyereket kérjük meg, hogy találja meg az egyes faágakat, köveket stb. körvonalaiak szerint.

Napfényes napokon játszhattok a gyerekekkel, fehér papírra rajzolva a kéznél lévő tárgyak árnyékát: játékokat, háztartási tárgyakat stb. Ösztönözd arra a gyereket, hogy helyezze el a tárgyakat, ahogy akarja, az árnyékuk tiszta legyen, és ne tevődjenek egymásra. Különböző színeket használhat, amelyek a tárgyak színéhez kapcsolódnak. Néhány órával később, amikor a nap elmozdult, **együtt nézzétek meg, hogy az árnyékok megváltoztak vagy eltűntek, és beszéljétek erről a jelenségről.**

A legtöbb kisgyermek állandó mozgásban van, és nagyon nehéz neki széken ülni. Ezért örülnek, ha felajánlod nekik, hogy állva rajzoljanak, és a lapot az ablakra helyezték, nem pedig az asztalra (ha van egy ablak a gyermek magasságában!).

Biztassuk a gyermeket, hogy figyeljen oda és rajzolja le, amit az ablakból lát. Használhat vonalakat, pontokat, formákat. Ahogy rajzol, kérd meg, hogy meséljen arról, hogy mit csinál, és mit jelentenek a rajzai.

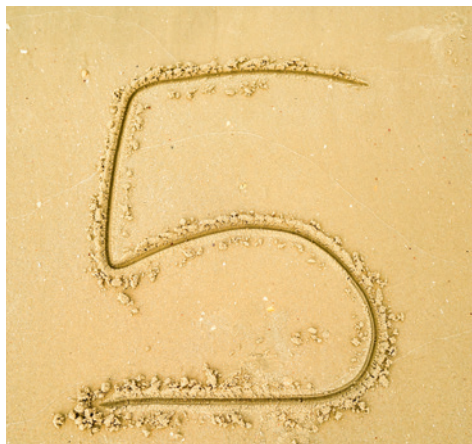

6. Matematika a természetben, konkrét tárgyakkal

Mint már észrevetted, a természetben egyszerű, kedves, ingyenes elemek találhatóak, amikkel nagyon sokféle tevékenységet lehet végezni. Összeszedheted és hazaviheted, vagy használhatod a helyszínen.

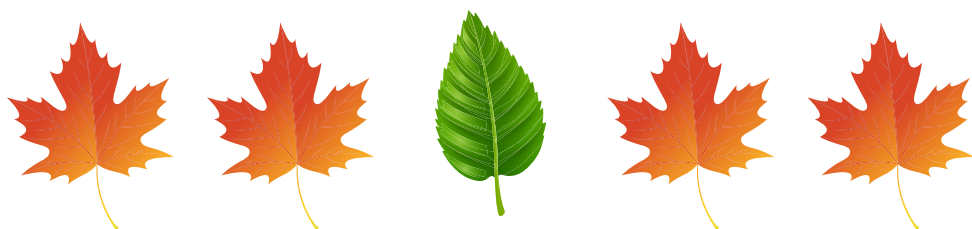
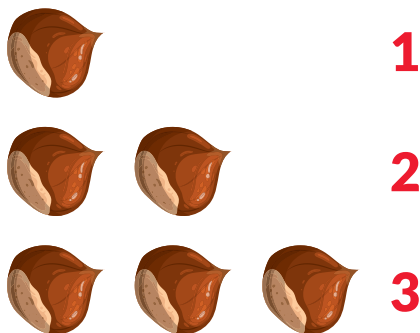
A játékos matematika, a természetben, így néz ki:

- a gyermek megszámolja a mogyorót, a leveleket, a fák koronáit, köveket, stb., majd a botjával leírja a földre az eredményt;
- a mogyoró, makk, kövek stb. két külön kosárba, dobozba vagy egyszerűen a földre helyre gyűjthetők, és a gyerekek képesek felmérni, hogy melyik dobozban/kosárban/helyen van több, kevesebb vagy ugyanolyan mennyiség;
- lehet fordítva is: mondasz egy számot, és a gyerekeknek annyi elemet kell elhelyezni mellette, amennyit a szám jelöl;

- egyszerű feladatok megoldása konkrét tárgyak segítségével „Van három gesztenyénk, amiből egy egyik sérült. Hány ép gesztenyénk van?”;
- a gyerek elhelyezheti az elemeket és számolhat felfelé (a legkisebb számtól a legnagyobbig) vagy lefelé (a legnagyobb számtól a legkisebbig); a természeti elemek helyett használhatók műanyag palackokból gyűjtött dugók, parafa dugók stb., nagy gombok (a lenyelés veszélye nélkül!) stb.
- két különböző elemből sorokat lehet alkotni, amelyeket a gyerekeknek folytatniuk kell, betartva a sor alakításának szabályát: egy mogyoró, két bot, egy mogyoró, két bot, egy mogyoró, stb.

A kéznél levő tárgyak számolását a gyerekekkel a golyószámoló használata előtt kell alkalmazni.

7. Hangok, betűk, fontos szavak

Tudtad, hogy...

A hangokat halljuk és a betűket írjuk?

Más szóval, **a betű a hang írott formája.**

A napköziben az olvasás és az írás nem elérhető cél (bár vannak gyerekek, akik kíváncsiak, és sok kérdést tesznek fel, mint például: *Mi van ide írva? Mi ez a betű? stb.*)

5 és 6 éves kor között a gyerekek fel kell ismernie a nagybetűket és a kisbetűket, és össze kell hasonlítani őket a hangokkal:

Például: A szarvasmarha szó elején az sz hangot halljuk, amit az sz betűvel írunk.

Példák tevékenységekre:

- gyűjts a gyerekekkel együtt világos színű köveket; mosd meg és tedd egy dobozba;
- írd rájuk kisbetűket és a nagybetűket (ha a gyerek ismeri a betűket, írhatja ő is);
- írd tojástartóra vagy papírlapra nagy és kis betűket, mint az alábbi példában;
- kérd meg a gyereket, hogy tegye a dobozból a követ a megfelelő helyére a tojástartón vagy a lapon.

Még ha az írás és az olvasás nem is a cél ebben az életkorban, a gyerekek képesek (fényképezve) emlékezni az életük fontos szavaira, mint például a saját nevükre. Gyakoroljátok a betűkövekkel a keresztnévek írását.

8. Rendszerezés, felsorolások

Hogy a napköziben és később az iskolában kapott feladatait sikeresen tudja megoldani, a gyerekeknek szüksége van fegyelemre, koncentrálásra és türelemre. Ezek nem veleszületett tulajdonságok, hanem idővel alakulnak ki.

Példák tevékenységekre:

- a. keverj össze különböző színű és alakú babot, napraforgó, tökmagot, mogyorót, búzát, lencsét, stb. (ami van otthon), és kérjd meg a gyereket, hogy válogassa ki őket (lásd a példát);
- b. ültethettek néhány magot egy kis edénybe; megtaníthatod a gyereket a magok öntözésére, és együtt figyelhetitek a növekedésüket; folyamatosan kérdezd a gyereket ok-okozati kérdésekről: Miért kell vizet adni a magoknak?
- c. rajzolj lapokra különböző folytonos vonalakat, mint a megadott példában: csavargott, törött, spirál formájú, stb. ;

Kérd meg a gyereket, hogy a vonalra tegyen kedve szerint magvakat vagy kavicsokat (mintha gyöngyöt fűzne), végig a vonalon; Figyelem, a magokat ne ragaszd rá a lapokra, hogy újrahasznosíthatók legyenek).

9. Vonalazás, díszítés, lenyomatozás

Egyéb tevékenységek, amelyek segítségével a kisgyermek kezeinek izmai felkészíthetők az írásra:

- a. Gyűjtsetek össze a gyerekekkel különböző méretű és alakú leveleket (lehetőleg olyan levelekkel, amelyek ereztettek). A fehér rajzlap alá sorba tegyétek egy-egy levelet, az erezéssel felfelé. A színes ceruzával satírozzák le (azaz gyorsan festve). Így sötétebb színnel megkapjátok a körvonalat és az erezetet. Ismételd meg egy másik levéllel, amíg nem lesz egy szőnyegnyi levél.
- b. Kérd meg a gyermeket, hogy rajzolja körbe a kezét, vagy segíts neki. Kérd meg, hogy a formákat töltsse ki vonalakkal és formákkal, ahogy neki tetszik. Minden nap kitölthet egy ujjat; számolj - öt nap, öt ujj.
- c. Nyújtsd ki a gyurmát egy lapra és kérd meg a gyereket, hogy nyomja rá (lenyomatozza) a levél hátát (az erezettet) a lapra. Beszéljete a kialakult formáról. Hasonlítsátok össze a lenyomatot az igazi levelek formájával.

10. Családi olvasás

A családi olvasási tevékenységek révén a gyermek fejleszti hallgatási és megértési képességeit, kommunikációs képességeit, felkészül az olvasási tevékenységre (hangok és betűk közötti társulásokat készít), új dolgok megismerésével kielégíti kíváncsiságát, megtanulja az érzelmeket, megtanulja értékelni a könyveket stb. A "Jövőépítő iskolatáska" készletben megtalálható a következő kifestősök egyike:

1. **A titokzatos tojástolvaj** – Mesekönyv színezővel, Litera Kiadó, Gyűjtemény: **Első olvasmányaim, 2021**
2. **Betty elmegy a piacra** – Mesekönyv színezővel, Litera Kiadó, Gyűjtemény: **Első olvasmányaim, 2021**
3. **A mentő delfin** – Mesekönyv színezővel, Litera Kiadó, Gyűjtemény: **Első olvasmányaim, 2021**
4. **Mia lovagolni tanul** – Mesekönyv színezővel, Litera Kiadó, Gyűjtemény: **Első olvasmányaim, 2021**

Íme, mit tehetsz a segítségükkel.

OLVASÁS ELŐTT

Rajzold le a borítót!

Mondd el a gyerekeknek, hogy mesét fogsz elolvasni, aminek a címe: **A titokzatos tojás tolvaj** vagy **A mentő delfin**, vagy **Betty elmegy a piacra**, stb. Ne mutasd meg neki a borítót (letakarhatod valamivel). Kérd, meg hogy rajzolja le egy füzetbe vagy egy fehér lapra, hogyan képzele a könyv borítóját. Miután lerajzolta, mutasd meg neki a borítót és beszélgetsetek a hasonlóságokról és a különbségekről, ahogy ő képzelte el a borítót, és ahogy valójában kinéz.

Kérdések a gyermeknek

Beszélgj a gyerekekkel a borítóról. Kérdezd meg:

Mit gondolsz, miről fog szólni a mese? Miért monddod ezt? Mit gondolsz, ki a titokzatos tojás tolvaj? Miért lopna valaki tojást? Mit gondolsz, ki az a Betty? Szerinted milyen vásárra megy? - Miért? - A delfin mentett meg valakit, vagy őt mentette meg valaki? Ki az Mia? Mit gondolsz, miért tanul meg Mia lovagolni?

Ezekkel a kérdésekkel a gyerek megtanul gondolkodni. Mi több, a szereplők és a történet megismerése segít a gyermeknek megérteni a szöveget.

Szótár

Magyarázz el a gyereknek a szövegben szereplő néhány ismeretlen szót, egyszerű beszélgetés közben: A mese, amit most elolvasok neked, a titokzatos tojás tolvaj. Hogy érted, hogy titokzatos? Honnan jön a "titokzatos" szó? (a rejtélyből).

Ha a szavak jelentését ismeri, a gyermek jobban megfogja érteni, hogy miről szól a mese.

AZ ELSŐ OLVASÁS SORÁN

Olvass folyamatosan

Első alkalommal a szöveget megszakítás nélkül olvasd el. Csak az ismételt olvasáskor állj meg jobban megnézni a képeket, megmagyarázni az ismeretlen szavakat vagy válaszolni a kérdésekre. Az hangos és megszakítás nélküli olvasás biztosítja a szöveg megértését.

AZ ISMÉTELT OLVASÁS SORÁN

A történet hőse

Harmadik vagy a negyedik alkalommal a szöveg olvasásakor helyettesítsd a szereplő nevét a gyereked nevével, mintha ő lenne a történet hőse. Örülni fog neki!

Például: "Mia lovagolni tanul" helyett azt mondhatod: "A gyereked neve: lovagolni tanul".

Értem, amit hallok

Az első olvasás után mutasd meg ismét a könyv borítóját, és kérdezd meg: Ki a főszereplő a történetben?

Ezután kérdezd meg a történet tartalmát. Segíthetnek a "Tevékenységek" című kifestősők második részében található, vagy megfogalmazhatsz másokat is.

Például:

Szöveg: Betty elmegy a piacra.

Kik azok a családtagok, akikről a történet szól?

V: Apám, anyám, Betty és Lucas.

Mit gondolsz, mit jelent az, hogy "a kocsi tele van szemekkel"?

V: Teljesen tele van, nincs szabad hely, nincs hely másnak.

Mit tesz Betty az asztalra eladni? Nézd a képet.

V: Puzzle, ruha, szemüveg, plüssmaci.

Miért csak egy szeme van Betty plüssmackójának, és miért van a lába is elcsúszva?

V: Mert Betty kimosta a mosógépben.

Milyen árat kért Betty a plüssmackóért?

V: 15 lej, stb.

Szöveg: Mia lovagolni tanul

Mit csinál Tom minden nap, miután vége az órának?

V: Fut a farmon a pónikkal.

Miért hívják Tom lovát Murkocskának?

V: Mert vörös haja van, és szívesen rág murkot.

Mit akart Mia enni adni Murkocskának?

V: Egy darab csokit.

Mit gondolsz, mit érezhetett Tom, amikor Mia csokoládét akart adni Murkocskának? - Miért?

V: Megijedt. Félt, mert a pónioknak nem szabad cukrot enniük, és a csokoládé cukros. Stb.

Szöveg: A mentő delfin

Mi az, amivel Lia játszik a parton?

V: Tengeri kagylókkal és csillagokkal.

Miért nem megy Lia a tengerbe?

V: Lia fél a hullámoktól.

Mit tanultál a delfinekről?

V: Tüdejük van, nem kopoltyú, ezért a levegőért a felszínre kell jönniük. Élő kölyköket szülnek, ahogy a macskák, a kiskutyáik, stb. Segítenek egymásnak: ha az egyik megsérül, a többiek kijuttatják a felszínre, hogy levegőhöz jusson.

Szöveg: Titokzatos tojás tolvaj

Miért mondja Mónika nagyija, hogy a tojás, amit reggelire ettünk, nagyon friss?

V: Mert a nagymamának van farmja, és minden nap gyűjti a tyúk tojásait.

Mit fedez fel Mónika, amikor alaposan megnézi a nyomokat a homokban?

V. A nyomot hagyó állatnak öt párnája van mindegyik lábacskáján.

Én mondok egyet, te sokat; Én sokat mondok, te egyet

Az ismételt olvasás során is segítheted a gyermeket a szókincs bővítésében, ha használod a szövegek előtt, a könyv elején található ikonok listáját.

Olvasd fel a gyerekek a szavakat a listáról, és kövesd ujjaddal az egyes képeket. Aztán játsszátok a játékot: **Én egy dolgot mondok, te sokat, vagy Én sokat mondok, te egy dolgot.**

Mondj egy szót a listából, ami egy tárgyat, egy élőlényt, stb. jelent.

Például: csirke. A gyerekek kell mondania egy szót, amely többes számot jelent: csirkék. Vagy fordítva: ha azt mondod, hogy tojások, akkor a gyerekek azt kell mondania, hogy tojás.

Piktogrammalista			
	Tojások		Kecskék
	Edény		Tehenek
	Kanál		Macska
	Tojás		Fészek
	Tojánhéj		Tyúk
	Tyúkok		Fészek
	Kert		Kakasok
	Disznók		Ágak

Hangok és betűk

Segíts a gyerekednek, hogy a játék során megtanulja a hangokat és a megfelelő betűket az olvasott szöveg segítségével. Ha jól felismeri őket, könnyebb lesz megtanulni olvasni.

Például a **"Betty elmegy a vásárba"** szöveghez azt mondhatod a gyerekednek: "Egy tárgyra gondolok, amit Betty a vásárban vett. A tárgy neve "b" hanggal kezdődik, és "b" betűvel kezdik írni.. Milyen tárgyról van szó? (V: bőrönd).

Vagy nagyon lassan olvasol fel neki szavakat a szövegből vagy a jeladó listából, és azt mondod neki, hogy emelje fel a kezét, amikor a "b" hangot hallja (vagy az elején, vagy a közepén, vagy a végén), például: dobozok, nagymama, fej, kupak, stb. Figyelem! Nem ajánlatos olyan szavakat olvasni a gyermeknek, amelyek a hangok és betűk csoportjait tartalmazzák: szs, tsz (egészség, tetszik stb.). Ezekben nem ezt hangot halljuk, hanem azokat a hangokat, amelyeket két vagy három betűs csoportban írunk.

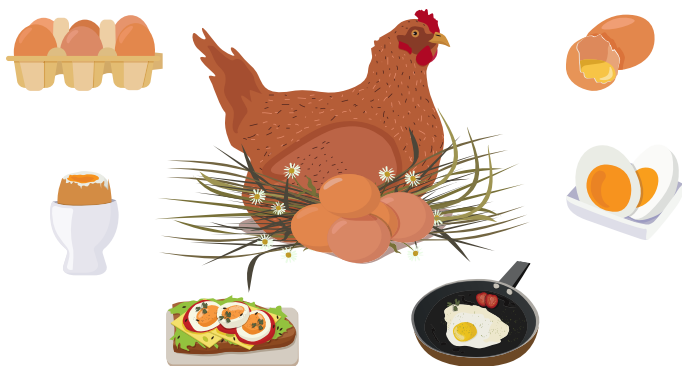
AZ OLVASÁS UTÁN

Alkalmazom, amit tanulok

Érzékeli a kapcsolódást a valós világhoz: Minél jobban megmutatod a könyvek kapcsolódását a mindennapi élethez, annál jobban kezdik látni az olvasás értékét.

Például, miután elolvastad a **Betty a piacr** meggy című könyvet, elmehettek a piacra és beszélhettek arról, hogy milyen termékeket árulnak ott.

Vagy miután elolvastad **A titokzatos tojás tolvaj** könyvet, együtt készíthettek elő a reggelit, különböző tojás ételeket készítve (különböző napokon). Beszéljete arról, hogy egy tojás milyen utat tesz meg amíg a tányérba kerül. Egy tojás lesz belőle, amíg el nem éri a tányérját. Beszélhettek más állatokról is, amelyek tojást esznek, kivéve a szövegben említett nyestet.

Mit tehetsz azért, hogy a gyermek szenvedélyes olvasóvá váljon?

- Vásárolj olyan könyveket, amelyek örömet okoznak, a gyermek szereti a szereplőket, vagy amelyek válaszolnak a kérdéseire.
- Naponta szakíts 15-30 percet olvasásra a gyerekkel együtt, ha lehet ugyanabban az órában (az olvasás váljon szokássá).
- Találj egy olyan olvasó helyet, ami segít a gyerekek összpontosítani. Kapcsold ki a tévét, mobiltelefont, számítógépet, rádiót, stb.
- Hagyd, hogy a gyerek válassza ki a könyvet, amit szeretne olvasni. Nem baj, ha ugyanazt a könyvet elolvassátok újra és újra. Az ismételt olvasás segítségével jobban rögzítik a szavakat a szókincsében.
- Amikor olvasol, tartsd a könyvet a gyerek felé, vagy ültess magad mellé a gyereket. Ahhoz, hogy a kisgyerek megérthesse a szöveget, látnia kell a képeket.
- Ne olvass túl gyorsan! Olvass lassan, tagoltan, sőt hangsúlyosan, ha ez tetszik neki. Adj időt a gyerekeknek, hogy megérthesse a szöveget, de a képeket is.
- Miután elolvastad, bátorítsd a gyereket, hogy rajzoljon vagy fessen le egy kedvenc szöveges jelenetet vagy karaktert, és mesélje el, hogy mit rajzolt.
- Kérd meg, hogy találjon hasonlóságokat és különbségeket a főszereplő és a fiú/lány között.
- Bátorítsd a gyereket, hogy találjon ki a történetnek egy más befejezést: Mi lett volna, ha...?
- **És mindenekelőtt ne feledd, hogy példát mutatsz a gyerekednek. Ha látja, hogy olvasol ő is olvasni fog.**

11. Ha...Akkor...

Hároméves kor után a gyerekek képesek magyarázatot adni bizonyos események megtörténésére, ezért a mindennapi életben fontos minden alkalmat felhasználni, hogy megtanulják észrevenni az ok-okozati kapcsolatot, olyan kérdésekkel, amelyek a tettekkel kapcsolatosak.

Például:

Miért viszünk esernyőt, ha esik?

Miért viszünk tasakot, amikor bevásárolunk?

Megszokottá teheted, a Ha...Akkor... játékot, okkal és következménnyel. Kezdetben, hogy megértse a játékot, használjátok a kifestős könyveket is.

Például, a **Mia megtanul lovagolni könyvből:**

Ha cukrot esznek, akkor a lovak fogaik elromlanak.

Ha a fogak elromlanak, akkor a lovaknak fájdalmi lesznek, stb.

12. A kezeim gyakorolnak.

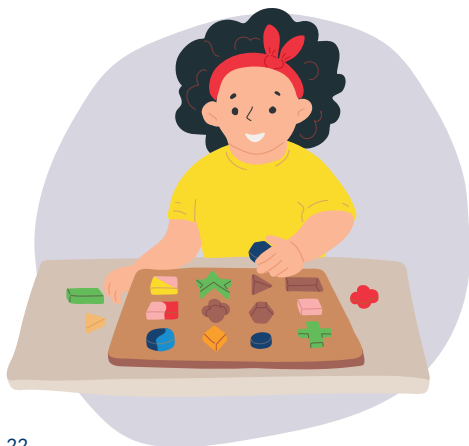
Óvodás korban a gyerekeknek segítő edzésre van szüksége, hogy kialakuljon, hogyan kell használni a kezét és az ujjait különböző célokra. A kialakult készségek egész életükben hasznosak lesznek, ezért nem ajánlatos, hogy bármit megtegyél abból, amit a gyermek maga is megtehet: gombok, zipzár, cipőfűző megkötése; tálalási eszközök használata (kanál, villa, csésze, stb.); tárgyak megfogása/tartása, festő/író/formázó/vágó eszközök használata, ragasztás, csiszolás, kötés, hajlítás stb.

És mivel a játék a legjobb módja a tanulásnak, játsszatok együtt, és énekeljetelek olyan dalokat, amelyek kéz- és ujjmozgásokat tartalmaznak, mint például a kézfogás, a zongorázás, a dobolás, eső, a utánczása, a sálak lebegtetése stb.

Játszunk, játszunk,
A hüvelykujjunkkal
játszunk.
Amikor a hüvelykujjad
elfáradt,
Megérkezett a mutató.
Játszunk, játszunk,
A mutatósujjal játszunk.
Amikor a mutatóujj
elfáradt

Megérkezett a középujj.
Játszunk, játszunk,
A középsőujjal játszunk.
Amikor a középsőujj
elfáradt
Megérkezett a gyűrűsujj.
Játszunk, játszunk,
A gyűrűs ujjal játszunk.
Amikor a gyűrűs ujj
elfáradt,

Megérkezett a kisujj.
Játszunk, játszunk,
A kisujjunkkal játszunk.
Amikor a kisujj elfáradt,
A tenyerek megérkeztek.
Játszunk, játszunk
A kezekkel játszunk.
Amikor a tenyerünk fáradt
Megérkeztek az öklöcskék
is.

A kis kéz izmai munkára vannak fogva, amikor a gyerekek feladat, hogy megfelelő méretű (nem túl szűk) szalmaszálakra (gyurmába rögzítve), spagettit vagy építőjátékokat tegyen. Egy szórakoztató tevékenység, ahol gyakorolják a kéz-szem koordinációt, valamint a figyelmet és a kitartást, hogy valami jól teljesüljön.

13. Figyelem, türelem, összpontosítás

Ahhoz, hogy egy gyermek megtanuljon valami újat, odafigyelésre, türelemre és összpontosításra van szüksége. A figyelem minőségét a következők befolyásolják: pihenés, zavartalan alvás izgalom és képernyőzés nélkül, egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozás, szabadtéri játék, a természet, sok mozgás, minőségi idő a szülővel.

Vannak sajátos tevékenységek is, amelyek a figyelem és a türelem gyakorlására szolgálnak, különösen olyan gyermekek esetében, akik nagyon aktívak (hiperaktívak) és gyorsan váltanak egyik tevékenységről a másikra. Nagyon népszerűek a labdajátékok. Egy csomagoló doboz oldalán vágj a rendelkezésére álló labdánál (labdáknaál) kisebb átmérő lyukat/lyukakat. Kérd meg a gyereket:

- a. a labdákat dobja be a színük szerint bizonyos nyílásokon, amelyeket különböző színekkel körbe rajzoltál;
- b. a labdát a lyukon át kell juttatni, anélkül, hogy hozzáérne a labdához, csak a doboz elhajlításával.

Ha színezett kupakok, gombok vannak, kérd meg a gyermeket, hogy vezesse azokat egy átlátszó műanyag kesztyű ujjjaival, egy adott kódot követve (nagyujj - kék tárgyak stb.).

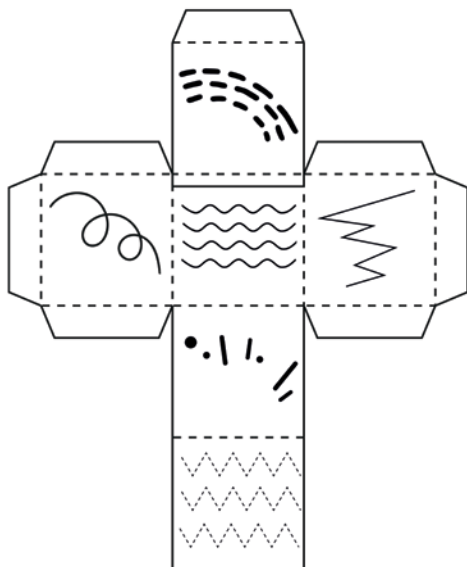

14. Hogyan készíts frizurákat/hajvágást

A kéz apró izmainak fejlesztése azért is fontos, mert támogatja az írást. Az első grafikus jeleket játékosan lehet készíteni, vonzóan, vonal nélküli lapokon, mert nem minden gyermeket vonzanak a füzetek és a vonalak, amelyekbe be kell illeszkedni.

Készíts kockát papírból, egy kibontott minta alapján, mint a mellékelt példában. A kockák oldalára görbült, törött, egyenes, spirál, stb. vonalakat kell rajzolni. A gyerek eldobja a kockát és egy körvonalra azokat megrajzolt vonalakat rajzolja, amelyek a kockák felső részén van. Addig ismételje a műveletet, amíg a rajz teljes lesz. Használhat különböző színeket minden vonalhoz.

15. Nagy és kis nyomtatott betűk

Az óvoda végén a gyerekek fel kell ismernie a nagybetűket és a kisbetűket, és írni csak a nagybetűket. Mielőtt a fűzetbe írná, segítenek az érzékszervi tevékenységek, azaz a tapintás érzékének használata a látás mellett, az ujjaknak a lisztbe, a sóba, grízbe, a finom homokba stb. írása. Az írás gyakorlásával a gyerekek könnyebben megjegyzik a betűket. Ha jól ismerik őket, az segít az olvasásban.

16. Térben

1. Változat

Az óvodában és azon kívül is, a gyerek térbeli mozgása és tájékozódása bizonyos pontokhoz kapcsolódik, ezért három éves kor után segít, ha a játékokban a kéznél lévő tárgyakat másokhoz viszonyítják, így: benne, rá, fölé, alá, mellé, előre, hátra, lefelé, balra, jobbra, vízszintes, függőleges, dőlt.

2. Változat

Használj azt a változatot is, hogy nyílvezőket rajzol a befőttesüveg fedelére. A 4-5 éves gyerekek az a feladata, hogy a játékokat a nyíl irányába fordítsa.

Pozíciót jelölő szavak:

Fölött 	Dél 	Mellett 	
Között 	Belül 	Kívül 	
Mögött 	Elől 	Bal 	Jobb

17. Matematika a konyhában

A kisgyerekek szeretik a konyhában töltött időt, ami jó alkalom az olyan a számolás és a számok használatával kapcsolatos tevékenységekre. Egy éves kor után, használjon gyümölcsöket vagy zöldségeket és mondjon olyan kifejezéseket, mint: **még több/még kevesebb, még nagyobb/még kisebb, még kell egy stb.** Mindig nevezze meg a használt tárgyak mennyiségét: **két répa, egy krumpli, egy alma, stb.** Ötéves kor után vond be a gyereket az olyan tevékenységekbe melyek feltételezik: a főzésben felhasznált mennyiségek, bevásárló lista, kártyás fizetés, közvetlen fizetés az önkiszolgáló pénztárban, a boltokban stb.

18. Egészséges elme, egészséges testben

A jó fizikai és mentális egészség segít a gyerekeknek jobban összpontosítani a tanulási tevékenységekre. Amikor az energiájukat természetes módon használják a szabadban, a természetben, a gyerekek figyelmesebbek és hajlamosabbak szellemi erőfeszítésre.

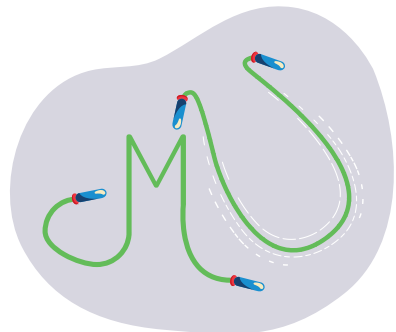
Használjon ki minden lehetőséget, hogy a gyerekével a szabadban legyen és hagyja, hogy úgy mozogjon, ahogy szereti: szaladgáljon a levelek között, menjen a járdaszegélyen, mászon, ugorjon a pocsolába, húzzon ágakat, gyűjtsön köveket, szagoljon, érintse meg a textúrákat, improvizáljon játékokat a rendelkezésre álló erőforrásokkal: üres kartondobozokkal, természetben talált anyagokkal stb.

"Jövőépítő iskolatáska" készletben találsz egy ugrókötelet egy dobókorongot és egy Dobd- Fogd játékot, melyek alkalmasak a szabadtéri játékokra.

A dobókorong vagy ugrókötel és a Dobd- Fogd játékok segítik a gyerekeket abban, hogy mozgó tárgyak elkapásával fejlesszék koordinációs képességüket, valamint javítják a pontosságukat és az irányérzetüket. Játsszatok a gyerekeddel rövid távolságra a dobókoronggal, vagy használj egy tárgyat célként, és ösztönözze a gyermeket, hogy dobja bele a korongot.

Számos tevékenységet végezhet az ugrókötéllal: ugrás – a kötelet kinyújtod a földön, és a gyermek átugrik rajta; akadályfutás – a kötelet kigyózva teszed a földre, és bátorítod a gyereket, hogy végig menjen rajta, anélkül, hogy lelépne róla; a köteléket arra is felhasználhatod, hogy nagy betűket vagy mértani formákat alakíts. Ezek a tevékenységek segítenek a gyerek lábizmáinak, a kéz-láb koordinációjának vagy a finom motoros készségek fejlesztésében.

19. Mozgás játékok szabályokkal

Tanítsd meg a gyerekeknek azokat a játékokat, amiket gyerekkorodban játszottál és játszatok együtt. Vannak olyan játékok, amelyek soha nem avulnak el, különösen, ha minden szülői generáció szívesen tovább adja a következő generációnak. Mivel a mai nemzedék szereti a technológiát és hajlamos arra, hogy sok időt töltsön a képernyők előtt, a felnőttek vonzó ajánlatokkal kell jöjjenek és valami mással helyettesítsék, ami szintén szórakoztató.

„A szobrok”, „Bújócska”, „Fogócska”, „Nyúl vadászat”, „Adj király katonát”, „Egy, kettő, három, a falhoz állj!” stb., **olyan játékok, ahol a gyerek mozog, betartja a szabályokat, szocializálódik és kommunikál, megtanulja kezelni a frusztrációját, dühét vagy bosszúságát, amikor veszít, konfliktusokat old meg, fejleszti a figyelmet és ügyességi készségeket.**

20. Kő, papír, olló

Vannak gyors játékok is, mint például az Olló (kéz két ujjal), a papír (kéz öt ujjal), a kő (zárt ököl), amikor vártok valahol, vagy gyors döntést kell hozni. Álljatok fel hátratett kézzel. Aztán számoljatok háromig, és mutassátok meg a kezeteiket egy időben. Bármelyik három pozíció nyerhet, attól függően, hogy a másik kéz milyen pozícióban van. A játékot úgy is lehet játszani, hogy pontszámot gyűjtötök. Aki a legtöbb pontot szerezte, az nyert.

Az olló veri a papírt, mert meg tudja vágni.

A papír veri a követ, mert be tudja csomagolni.

A kő veri az ollót, mert szét tudja zúzni.

21. Beltéri játékok

A nagyon esős vagy hideg napokon, amikor a természetben töltött idő kevés (de nem szűnik meg teljesen!) segít, hogy minőségi időt tölts a gyerekekkel, ha a kedved szerinti játékot játszotok. Lehet vásárolt játék vagy egy tanult játék, ami csak azt igényli, ami a házban kézügyben van.

Például:

- **Érints meg valami... zöldet!**

Te és a gyerek választjátok a színt, felváltva. Amikor azt mondd: "Érints valami zöldet!", akkor nagyon gyorsan keresned kell valami zöldet a szobában, és meg kell érned azt. A győztes az, aki a leggyorsabban megfogta a jelzett színű tárgyat.

- **Képzeld el a változást!**

Mondd meg a gyerekeknek, hogy figyeljen meg alaposan. Nézze meg a hajad, a ruhádat, a viselt tárgyakat (gyűrűk, szemüvegek stb.). A gyereket megkéred, hogy menjen ki a szobából néhány percre, és Te megváltoztatsz valamit: kifordítod a blúzod, leveszed vagy felveszed a szemüveget, stb. Amikor visszatér a szobába, a gyerekek ki kell találnia a változást. Aztán a szerepek cserélődnek: megfigyeljük a gyereket, aztán kimegyünk a szobából, és amikor visszajövünk, kitaláljuk a változást.

- **A mesezsák**

Egy zsákba, vagy vászonzacskóba, amin nem látszik, hogy mi van benne, tegyél néhány háztartási tárgyat: távirányítót, könyvet, kampót, szemüveget stb. A gyerek a kezét a zsákba dugja, megtapogatja, és megmondja, hogy milyen tárgyra gondol. Aztán kivesszi a választott tárgyat, és elmesél egy rövid történetet, amit akkor talál ki róla. Lehet, valóságos, de lehet, képzelt is. Majd hagyd, hogy a gyerek maga tegye a dolgokat a zacskóba, és te meséld a történetet.

- **Mímes vagy szerepjáték plüssállattal** - a higiéniai szokások gyakorlásával kapcsolatos témákkal.

Mímeljétek el és találjátok ki egymás után: fogmosás, hajmosás, arcmosás, körömvágás, fültisztítás, zuhanyzás stb.

Jegyzetek:

KÖNYVÉSZET:

Happy Tot Shelf, 2023
<https://happytotshelf.com/>

How to Draw Easy, 2024, <https://howtodraweasy.net/>

@aprendendoparaensinar, (2024, Január) <https://www.instagram.com/reel/C2YejD7NZYG/?igsh=dmxpdnY4a3NoMzAz>

Aprendizado Divertido (@aprendizado.divertido) – Instagram photos and videos

Számoló vers, szerző nélkül (gyermekfolklór)

World Vision Románia Alapítvány

Cím: Rotaşului utca, 7 szám, 1 körzet, Bukarest, 012167

Telefonszám: 0731 444 013

E-mail: comunicare_ro@wvi.org

www.worldvision.ro

OMV Petrom Románia Alapítvány

www.fundatiaomvpetrom.ro